

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.725.116
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Дмитро НАЧИНЯНИЙ**, 1979 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2001 році Національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста, працює адвокатом, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.116, утворена наказом Львівського державного університету внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів від 28 лютого 2025 року № 111, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради - Дар'ї БАЛОБАНОВОЇ, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ

Рецензентів -

Олександра МАРІНА, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача науково-дослідної лабораторії вивчення проблем протидії торгівлі людьми навчально-наукового інституту з підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ

Анни ВИННИК, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Романа МОВЧАНА, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права юридичного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса

Олександра ОСТРОГЛЯДА, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри права та правоохоронної діяльності факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка»,

на засіданні «25» квітня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Дмитру НАЧИНЯНОМУ на підставі

публічного захисту дисертації «Кримінальна відповідальність за порушення порядку проведення азартних ігор та лотерей в Україні» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Львівському державному університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів.

Науковий керівник: Ірина ГАЗДАЙКА-ВАСИЛИШИН, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для досліджуваної галузі знань, та характеризується єдністю змісту, а також точністю викладення матеріалу.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, у якій наведено теоретичне узагальнення і нове розв'язання комплексної проблеми кримінальної відповідальності за порушення порядку проведення азартних ігор та лотерей в Україні.

У дисертаційному дослідженні уперше доведено розбалансованість чинного законодавства в підходах до визначення видів юридичної відповідальності за порушення у сфері грального бізнесу; запропоновано запровадити кримінальну відповідальність за організацію та проведення азартних ігор з порушенням умов ліцензування (на рівні із відповідальністю за організацію або проведення азартних ігор без ліцензії на провадження відповідного виду діяльності) та одночасно звужити межі криміналізації такого роду діянь за допомогою ознаки, яка пов'язуватиме їх кримінальну протиправність із настанням певних суспільно-небезпечних наслідків; обґрунтовано пропозицію визнати такою ознакою вчинення діяння у значному розмірі, під яким пропонується розуміти дохід, який у 100 та більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення; з огляду на правила диференціації кримінальної відповідальності та на суспільну небезпечність такого діяння, як незаконна організація чи функціонування закладів з метою надання доступу до азартних ігор чи лотерей, які проводяться в мережі Інтернет, обґрунтовано доцільність надання йому самостійного значення шляхом виокремлення його у ч. 2 ст. 203-2 КК та надання цьому діянню ознак самостійної форми об'єктивної сторони, яка має формальний склад; доведено необґрунтованість встановлення кримінальної відповідальності за окремий вид потурання (ст. 365-3 КК України) із одночасним ігноруванням інших можливих проявів такої протиправної поведінки; встановлено, що ні відносна поширеність, ні доцільність протидії таким посяганням кримінально-правовими засобами, ні традиції вітчизняної законодавчої практики не є достатніми підставами для його криміналізації. У зв'язку з цим запропоновано виключити ст. 356-3 із КК України з одночасним запровадженням посиленої кримінальної відповідальності за вчинення діяння, передбаченого ст. 203-2 КК України, службовою особою з

використання свого службового становища; аргументовано, що за своєю суттю та значенням усі вказані в ст. 365-3 КК України види мотиву насправді пояснюють мету вчинення діяння, а саме – отримання неправомірної вигоди, що в свою чергу наділяє таке діяння ознаками корупційного; відтак, за умови збереження ст. 365-3 КК України в системі чинного КК України, запропоновано внести відповідні зміни до переліку корупційних діянь, визначених у ст. 45 КК України, – доповнити її вказівкою на кримінальне правопорушення, закріплене ст. 365-3 КК України; удосконалено розуміння родового та безпосереднього об'єктів складів кримінальних правопорушень, пов'язаних із проведенням азартних ігор та лотерей в Україні; вчення про караність кримінальних правопорушень, пов'язаних із проведенням азартних ігор та лотерей в Україні, зокрема, зроблено висновок про надмірність кримінально-правової репресії за ці діяння; наукове тлумачення кваліфікуючих ознак кримінальних правопорушень, пов'язаних із проведенням азартних ігор та лотерей в Україні; набули подальшого розвитку розуміння ознак суб'єкта кримінальних правопорушень, пов'язаних із проведенням азартних ігор та лотерей в Україні; наукове бачення обґрунтованості місця розташування положень ст. 203-2 КК України в системі чинного кримінального закону; розуміння понять «азартна гра», «лотерея», їх зміст, обсяг, та співвідношення між собою.

Дисертація виконана державною мовою, відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а обсяг її основного тексту відповідає вимогам освітньо-наукової програми «Право».

Аспірант має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», зокрема:

1. Начиняний Д.С. Об'єкт незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей та її місце в системі кримінально-правових норм. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Ужгород, 2023. Серія ПРАВО. Випуск 80: частина 2. С. 70-76. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.2.10>;

2. Начиняний Д.С. Корупційний характер кримінального правопорушення, передбаченого за ст. 365-3 КК України. *Європейські перспективи*. № 2. 2024. С. 273-279. DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.2.40>;

3. Начиняний Д.С. Проблемні питання кримінальної відповідальності за ст. 365-3 КК України. *Європейські перспективи*. № 3. 2024. С. 244-248. DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.3.36>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження та рекомендації:

1. Дар'я БАЛОБАНОВА, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх

справ, яка звернула увагу, що:

- 1) обрана проблематика є актуальною та значущою, що обумовлюється як недосконалістю кримінально-правового регулювання досліджуваної сфери та наявністю багатьох проблемних та дискусійних аспектів;
- 2) робота виконана на високому науковому рівні; дисертант в ході захисту продемонстрував знання, вміння та навички, необхідні здобувачеві освітньо-наукового ступеня доктора філософії

2. Олександр МАРІН, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач науково-дослідної лабораторії вивчення проблем протидії торгівлі людьми навчально-наукового інституту з підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ, який надав позитивну рецензію та звернув увагу, що:

- 1) висновок про науковий рівень проведеного дисертаційного дослідження, відображений в рецензії, підтвердився в ході захисту;
- 2) складність тематики дослідження обумовлена також ще й порушенням порядку внесення змін до кримінального закону в частині кримінально-правового реагування держави на порушення порядку проведення азартних ігор та лотерей.

3. Анна ВИННИК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ, яка надала позитивну рецензію та зауважила:

- 1) дисертація є ґрунтовним дослідженням, що зайвий раз підтвердилось кількістю дружніх зауважень, висловлених в ході її захисту, та тією дискусією, яка виникла в його процесі;
- 2) дисертант під час публічного захисту підтвердив, що вміє відповідати на складні та незручні питання, добре володіє темою, вміє вести наукову дискусію.

4. Роман МОВЧАН, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права юридичного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса, який надав позитивний відгук та звернув увагу на наступне:

- 1) дисертаційна робота відповідає встановленим вимогам за усіма критеріями;
- 2) дисертант володіє необхідними знаннями, навиками, компетентностями та продемонстрував це під час публічного захисту.

5. Олександр ОСТРОГЛЯД, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права та правоохоронної діяльності факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка», який надав позитивний відгук та зауважив:

- 1) науковий рівень дисертаційного дослідження високий, результати належним чином апробовані, варто їх опублікувати також у формі монографії;
- 2) на усі поставлені запитання дисертант дав вичерпні та обґрунтовані відповіді, а також вміло брав участь у науковій дискусії під час захисту.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

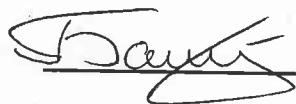
На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.116 присуджує Дмитру НАЧИНЯНОМУ ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», освітньо-наукова програма «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової

спеціалізованої вченої ради

доктор юридичних наук, професор

Дар'я БАЛОБАНОВА

Підпис Балобанової Дарії заєвіргую
перший професор
25.04.2025
Олександр СТРОУЬКИЙ

